

پرداختن به شعر و داستان و نقد، برای نویسندگان کودک و نوجوان مهمترین سیاست است

«فریدون عموزاده خلیلی» نیازی به معرفی ندارد. اما بنابر عرف مرسوم مصاحبه‌ها لازم است بگوییم که او همزمان با انقلاب اسلامی، فعالیت خود را در حوزه ادبیات کودک و نوجوان آغاز کرد و به داستان نویسی و آموزش قصه‌نویسی پرداخت. پیش از نگارش کتاب در دنیای مطبوعات قلم زده است. حدود ۱۵ کتاب داستان کودک و بزرگسال و نشریات سوره بچه‌های مسجد، سروش نوجوان و روزنامه‌های تعطیل شده آفتابگردان و آفتاب امروز برگهایی از پرونده بیست و چندساله او را تشکیل می‌دهند.

بهاغه گفتگو با «عموزاده خلیلی» طرح چند مسئله درباره انجمن نویسندگان کودک و نوجوان بود که وی ریاست هیئت مدیره آن را بر عهده دارد.

با وجود اینکه بیش از چهارماه از تأسیس این انجمن می‌گذرد، هنوز در گوشه و کنار تردیدها و ابهاماتی در مورد آن وجود دارد. برای رفع این شبهات به دفتر رئیس هیئت مدیره انجمن رفتیم تا پاسخ سوالاتمان را تماس بگیریم.

البته «عموزاده» از کتاب ماه کودک خواست که متن پیاده شده نوار این مصاحبه به او برگردانده شود تا اصلاحات لازم را در آن انجام دهد. در واقع او مایل بود که از موضع رئیس هیئت مدیره انجمن و نه از موضع شخصی به این پرسشها پاسخ دهد. به همین دلیل بخشی از پرسشهای شخصی یا سوالهای مربوط به حوزه ادبیات بزرگسال را از این گفتگو حذف کرده است.

● آقای «عموزاده خلیلی» چه شد که انجمن الان، بعد از گذشت ۲۰ سال کارش را آغاز کرد؟

- وقتی قرار است یک پدیده اجتماعی و فرهنگی اتفاق بیفتد، باید شرایط مناسبی برای آن فراهم شود. من شکل‌گیری انجمن نویسندگان کودک و نوجوان را بعد از ۲۰ سال ناشی از دو وجه درونی و بیرونی می‌دانم. وجه درونی؛ داخل دایره نویسندگان اتفاق می‌افتد؛ مثل احساس نیاز فردی نویسندگان و احساس نیاز جمعی آنها؛ مانند نیازهای حرفه‌ای، فرهنگی، روانی، صنفی و... و وجه بیرونی که منظور شرایط اجتماعی و فرهنگی خارج از اختیار نویسنده‌هاست.

طی ۲۰ سال گذشته، نویسنده‌های ما ممکن است به تواتر و به طور فردی، چنین نیازی را احساس کرده باشند که مطالبات صنفی خودشان را محقق کنند و هدفها و نیازهای صنفی‌شان را جواب دهند. ولی چون این حرکت به طور منفرد صورت می‌گرفته، مثل بردارهای منفرد غیرهمسویی بوده است که یکدیگر را خنثی می‌کردند یا تأثیر مختصری بر رشد و تقویت یکدیگر داشتند. وقتی یک بردار برآیند، بالا رونده و مقتدر می‌شود که مجموعه‌ای از بردارهای کوچکتر با آن همسویی و همداستانی داشته باشند.

گمان می‌کنم بردارهای منفرد تلاش نویسنده‌ها امروز و در ۲۰ سالگی دارد به جواب می‌رسد و حاصل آن

مصاحبه با فریدون عموزاده خلیلی،
رئیس هیئت مدیره انجمن نویسندگان
کودک و نوجوان

● یاسمین کمیل‌زاده

امروز نویسنده‌ها برای حل مسائل و مشکلات خود، نیازی جدی احساس می‌کنند و می‌خواهند مسائل خود را از طریق یک تشکل مقتدر حل کنند

ما برای جدا کردن انجمن از سیاست، پای اساسنامه ایستاده‌ایم و تا این لحظه هیچ حرکت سیاسی هم انجام نداده‌ایم

اثبات سیاسی نبودن انجمن به این معنی نیست که ثابت کنیم تک تک اعضای آن، افراد سیاسی نیستند

حتی کسانی که به عنوان هیئت مدیره انتخاب شده بودند، نه وقت کافی می‌گذاشتند و نه اینکه ضرورت جدی تشکیل انجمن را احساس می‌کردند.

● آن زمان شما یکی از اعضای هیئت مدیره بودید. عده‌ای می‌گویند خود شما هم برای این کار وقت نمی‌گذاشتید این قضیه تا چه حد صحت دارد؟

قبول دارم ولی من یک نفر بودم و این وضعیت تقریباً در مورد مجموعه هیئت مدیره وجود داشت. حتی تلاشی صورت نمی‌گرفت که دوستان به طور مرتب در جلسات شرکت کنند. نوعی تسامح در برگزاری جلسات مشهود بود. هدف نامشخص و مسیر حرکت مغشوش بود. معلوم نبود دنبال چه هستیم. نمی‌توانم بگویم چه کسانی کم وقت می‌گذاشتند. در مجموع می‌توان گفت هیچ چیز مهیا نبود، نه نویسنده‌ها، نه فضای جامعه و نه هیئت مدیره.

● فکر می‌کنید در حال حاضر با تشکیل انجمن نویسندگان کودک و نوجوان آن اتفاقات دیگر تکرار نمی‌شوند؟

به نظر من اگر از بعد درونی نگاه کنیم، این مسایل حل شده است. نویسنده‌ها برای حل مسائل و مشکلات خود به طور جدی احساس نیاز می‌کنند و می‌خواهند مسائل خود را از طریق یک تشکل مقتدر حل کنند. حالا تحمل نویسندگان بیشتر شده است و همه ما یاد گرفته‌ایم که علی‌رغم وجود گوناگونی سلیقه‌ها، یکدیگر را تحمل کنیم. اعضای هیئت مدیره هم تاکنون وقت کافی برای پیگیری امور گذاشته‌اند.

خوب است بدانید که ۱۵۰ نویسنده به دعوت اولیه هیئت مؤسس، پاسخ مثبت دادند، در اولین مجمع عمومی ۱۱۰ نویسنده شرکت کردند و تاکنون ۱۷۰ نویسنده به عضویت انجمن درآمده‌اند. اینها همگی نشانه‌های خیلی خوبی از آن احساس عمومی ضرورت و همدلی و تحملی است که در میان نویسندگان به وجود آمده است. در واقع تاکنون اعضا توقعات انجمن را در

یک همسویی نسبی است که منافع حرفه‌ای، صنفی و نویسندگی، در حوزه کودک و نوجوان را تأمین می‌کند.

● چرا تلاشهایی که در گذشته برای نیل به این هدف آغاز شده بودند، به سرانجامی نرسیدند؟ برای مثال چرا فعالیتهای دفتر ادبیات کودک و نوجوان و یا فعالیتهایی که در کتابخانه عمومی پارک شهر انجام شد، بی‌نتیجه به پایان رسید؟

– تاکنون سه مورد فعالیت برای تشکیل انجمن یا کانون نویسندگان کودک و نوجوان انجام شده است؛ یکی از آنها جلسات خانگی بود که هر هفته در منزل یک نفر تشکیل می‌شد...

● اعضای اصلی این جلسات چه کسانی بودند؟

– جلسات خانگی اعضای متنوعی داشت.

● افراد ثابت در جلسات حضور نداشتند؟

– افراد ثابت ۱۰ تا ۱۵ نفری بودند. این تلاشها در دوره دوم به جلساتی تبدیل شد که در بعضی از مراکز دولتی هم ممکن بود تشکیل شوند؛ مثل کتابخانه پارک شهر، مجلات رشد، حوزه هنری و جاهای مختلف دیگر. در واقع جلسات از حالت خانگی به عرصه اجتماعی نزدیک شدند. در این دوره علاوه بر مدون شدن بحث‌های مطرح شده، جلسات سامان اجتماعی هم پیدا کرد و هیئت مدیره‌ای تشکیل شد که من، آقای سرشار و آقای رحماندوست، اعضای آن بودیم. در آنجا به عنوان رئیس هیئت مدیره یا دبیر شورای مدیریت انتخاب شدم. اما این حرکت نیز دیری نپایید و به تضادهایی برخورد که خارج از حوزه نویسندگی بود و در نهایت شرایط و عوارض بیرونی تأثیر خود را بر درون انجمن گذاشتند.

● در چه سالی این اتفاق افتاد و تضادها چه بودند؟

– در سال ۶۶ یک سری مسائل و برداشتهای سیاسی موجب این اتفاق شد و درست زمانی که انجمن با عنوان «دفتر ادبیات کودک و نوجوان» در آستانه شکل‌گیری مشخصی بود، شرایط جامعه تأثیر خود را گذاشت.

● و در دوره بعد این حرکت به چه شکل تداوم یافت؟

– حرکت سوم از جلسات پارک شهر شروع شد. تعداد نویسندگان بیشتری دعوت شدند و حوزه کار گسترده‌تر شد. رای‌گیری صورت گرفت و هیئت مدیره هم تشکیل شد، اما آن جلسات هم به دلایل مختلف مثل کم انگیزه بودن نویسندگانی که می‌آمدند، عدم احساس ضرورت جلسات و... موجب بروز تضادهایی شد. عده‌ای دوست داشتند همفکرانشان انتخاب شوند و عده‌ای از این که برخی دیگر انتخاب شده بودند، دلخور و متفعل شدند و...

مجموعه این دلایل، باعث تعطیلی جلسات شد.

زمینه‌های مختلف مانند پرداخت شهریه و کمک در بخشهای دیگر، پیگیری مشتاقانه خبرها و سرنوشت انجمن برآورده کرده‌اند.

علی‌رغم تنوع سلیقه‌هایی که به لحاظ سیاسی، فرهنگی و نوع کار در حوزه ادبیات کودک به چشم می‌خورد، در نشست مجمع عمومی، نوعی همدلی وجود داشت که بسیار ارزشمند بود. همچنین با وجود اینکه تعداد کاندیدها زیاد بود، اما آرای هیئت مدیره تمرکز معنی‌داری داشت و بسیاری از دوستان هیئت مدیره با رأی اکثریت مطلق انتخاب شدند. این امر نشان می‌داد که مجمع عمومی انجمن و اکثریت نویسندگان کودک و نوجوان به این هیئت مدیره اعتماد کرده‌اند و این اعتماد را بعد از انتخاب هیئت مدیره هم نشان دادند. ما پیامهای بسیاری از دوستان نویسنده داشتیم مبنی بر اینکه چه کمکی می‌توانیم بکنیم. اینها نشان دهنده این است که شرایط درونی برای تشکیل انجمن فراهم شده است.

در عین حال شرایط بیرونی هم لازم بود. با آمدن آقای خاتمی، تغییر و تحولاتی در حوزه فرهنگ، سیاست و اجتماع رخ داده است که حداقل تظاهرات این تحول، گسترش و رشد نهادهای مدنی بوده است. ما هر روز شاهد ظهور یک انجمن جدید صنفی، فرهنگی، اجتماعی در حوزه زنان، کودکان، محیط زیست، تعلیم و تربیت و... بوده‌ایم. پس انجمنها راحت‌تر می‌توانند حضور خود را اعلام کنند و از سوی دیگر، مناسبات خود را با حکومت، مردم و با دیگر نهادهای مدنی تعریف کنند. اما در دوره فعالیت در پارک شهر سوالهای زیادی برای ما مطرح بود از جمله اینکه؛ نسبت ما با دولت، مردم، سیاست و سایر نهادهای مشابه در زمینه نویسندگی چیست؟ در حال حاضر پاسخ این مسائل روشن است. یعنی وقتی انجمن نویسندگان کودک و نوجوان در اساسنامه خود اعلام می‌کند که یک انجمن غیرسیاسی است، دیگر لزومی ندارد که در قبال تمام مسائل و جریان‌های سیاسی موضع انجمن را مشخص کنیم. چون جامعه پذیرفته است که این انجمن فقط برای حقوق صنفی نویسندگان کار کند و اهداف حرفه‌ای را تعقیب کند.

از طرف دیگر، معنی انجمن نیز برای نویسندگان جا افتاده است. حالا آنها می‌دانند از یک انجمن چه توقعاتی باید داشته باشند. هرچند که اساسنامه باید اصلاح شود، ولی در همین حد، گویای حقوق هر دو طرف است. پس نتیجه می‌گیرم که در حال حاضر مجموعه شرایط اجتماعی و فرهنگی بیرون از اراده نویسندگان و مجموعه شرایط درونی در حوزه نویسندگان کودک و نوجوان سبب تشکیل انجمن شد.

بیمه نویسندگان عضو انجمن، صندوق رفاه و امکان تخصیص سهمیه‌های رفاهی برای نویسندگان در دست پیگیری است

سیاسی ننویسم. سیاسی نبودن یا سیاسی بودن انجمن تابع و تحت تأثیر اساسنامه آن است، نه تابع و تحت تأثیر اشخاص.

من گمان می‌کنم این تفکر هم توهین به مجموعه مجمع عمومی نویسندگان انجمن است و هم توهین به هیئت مدیره هفت نفره با چهار عضو علی‌البدل. من یک نفر از آن مجموعه و کوچکترین و کم‌اثرترین‌شان هستم. تمام تصمیمات و کارها به طور جمعی انجام می‌گیرد و ما هیچ‌جا خارج از قواعد و چهارچوب اساسنامه عمل نکرده‌ایم.

● البته در مورد هیئت مؤسس هم این سؤال وجود دارد که چرا از چهارهای قدیمی ادبیات کودک، کسی در این مجمع حضور ندارد. چرا «محمود حکیمی»، «محمدرضا سرشار»، «سیدمهدی شجاعی»، «نادر ابراهیمی»، «قیصر امین‌پور» یا دیگران نیستند؟

- خوب هیئت مؤسس گروهی است که به طور همزمان به ضرورتی رسیده‌اند که چیزی را تأسیس کنند البته آرمانی‌ترین حالت آن است که بهترین‌ها، با سابقه‌ترین‌ها و معتمدترین افراد دور هم جمع شوند. اما برای هیئت مؤسسی که معنی موقت و کاربردی دارد، وجود نوعی همدلی، همداستانی و هم‌هدفی مهمترین مسئله است. در واقع در همه‌جا هیئت مؤسس به لحاظ همفکری‌ها و ارتباطهایی که با هم دارند، متوجه این ضرورت می‌شوند که مجمع را گسترش دهند و به عنوان یک انجمن به فعالیت بپردازند. از لحظه‌ای که این بحث مطرح شود تا زمان اعلام فراخوان، به طور طبیعی هیئت مؤسس باید در مورد چند و چون ماجرا، چگونگی تشکیل انجمن، دعوت از اشخاص و... بحث و تبادل نظر کنند. و در چنین جمع‌هایی ممکن است برخی هم غایب باشند چون اساساً وظیفه اصلی هیئت مؤسس اعلام یک فراخوان است و این مفهومی ارزشی ندارد. دقیقاً مثل آن آتشی که در یک روز سرد زمستانی روشن می‌شود تا شما را گرم کند. مهم نیست چه کسی آتش را روشن کرده، بلکه مهم این است که در یک روز سرد زمستان آتشی روشن شده است، تا عده‌ای خود را گرم کنند مهمتر این است که چه کسانی بخواهند بایستند، یکدیگر را تحمل کنند و آتش را روشن نگه دارند. به همین خاطر من گمان می‌کنم این تردید در مورد هیئت مؤسس ضمن آنکه محترم است، می‌تواند در حد گله‌گی مطرح شود، آن هم یک گله‌گی دوستانه، نه سیاسی. باید دید آیا این هیئت مؤسس با همان ترکیبی که داشته، عوارضش بیشتر از فوایدش بوده است یا نه.

معمولاً دو راه برای تشکیل هیئت مؤسس وجود دارد؛ اول اینکه چندین ماه بگذرد و افراد گوناگون با تفکرات متنوع از جاهای مختلف بیایند، به نتیجه‌ای

این تفکر که انجمن سیاسی است هم توهین به مجمع عمومی نویسندگان انجمن است و هم توهین به هیئت مدیره برای هیئت مؤسس از آقایان رهگذر، شجاعی، امین‌پور و... دعوت شد، ولی هر یک به دلیلی نپذیرفتند

سؤال من این است که اگر عموم نویسندگان این هیئت مؤسس را سیاسی می‌دانستند، چطور در یک فراخوان با تبلیغات کم، تعداد زیادی آمدند و عضو شدند؟ پس یا اکثریت نویسندگان چنین توهمی از سیاسی بودن انجمن و هیئت مؤسس آن نداشتند یا این مسئله برایشان اهمیتی نداشته است. چون به دنبال اهداف و توقعات دیگری بوده‌اند. فکر می‌کنم هر کدام از این دو، حرکت ما را برای رسیدن به آینده موجه می‌کند. و من به عنوان یکی از اعضای هیئت مؤسس اولیه و نیز به عنوان عضو و رئیس هیئت مدیره فعلی با قاطعیت اعلام می‌کنم که این انجمن نمی‌خواهد سیاسی باشد و اگر کوچکترین حرکت سیاسی انجام دهد، اهرمها و مکانیزمهای کارآمدی برای تصحیح آن وجود دارد. بازرسان انجمن، نویسندگان و حتی قانون می‌تواند جلوی فعالیت سیاسی آن را بگیرد. این چیزی است که اساسنامه انجمن می‌گوید. کسانی که می‌گویند انجمن سیاسی است، بیایند بگویند ما در کجا سیاسی عمل کردیم.

● یکی از دلایل سیاسی بودن انجمن و افراد تشکیل دهنده آن به پیشینه سیاسی افراد مربوط می‌شود. ممکن است آنها بگویند «عموزاده خلیلی» با پیشینه سیاسی که دارد چطور می‌تواند در یک انجمن نفوذ سیاسی نداشته باشد. در واقع عملکرد اشخاص در گذشته سبب به وجود آمدن این تردید در حال حاضر شده است.

- ببینید گذشته من یک گذشته پنهان نیست. الان هم از گذشته سیاسی خودم دفاع می‌کنم و قطعاً در آینده هم، در زندگی شخصی‌ام سیاسی خواهم بود. در واقع تا وقتی که افکار آقای خاتمی در راستای توسعه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و قانون مداری حرکت می‌کند، به عنوان یک انسان و شهروند جمهوری اسلامی و یک فرد فرهنگی خود را موظف می‌دانم که از آنها حمایت کنم و می‌کنم. بنابراین اثبات سیاسی نبودن انجمن به این معنی نیست که من از فردا هیچ مقاله یا داستان

● آقای «عموزاده» شما در صحبت‌هایتان گفتید که در اساسنامه قید شده این انجمن غیر سیاسی است. در صورتی که تردید سیاسی بودن انجمن برای عده‌ای هنوز وجود دارد به عقیده این افراد هیئت مدیره و کسانی که در رأس کار قرار گرفته‌اند، سیاسی بودن خود را حداقل در دوم خرداد نشان داده‌اند. پس چطور می‌شود به این عده ثابت کرد که انجمن سیاسی نیست؟

- این نکته‌ای است که اگر شما هم نمی‌پرسیدید من حتماً جواب می‌دادم. ببینید سیاسی بودن یک فرد متفاوت است با سیاسی بودن نهادی که در آن عضویت دارد. باید دید یک نفر به اعتبار چه وجهی از شخصیتش عضو یک نهاد می‌شود.

اگر از دیدگاه داستانی به قضیه نگاه کنم، شخصیت واقعی هر انسان دارای ابعاد مختلف روان‌شناختی، اجتماعی، سیاسی، فردی، جسمی و فیزیکی و... است. برای مثال اگر من عضو یک انجمن ورزشی شوم، به اعتبار نیازهای جسمانی خودم این کار را انجام داده‌ام و کسی نمی‌تواند بپرسد شما که نویسنده هستی چرا عضو باشگاه فوتبال شده‌ای. به نظر من اینها را باید جداگانه بررسی کرد. الان جامعه ما به رشدی رسیده است که می‌تواند مسائل را از هم تفکیک کند.

وقتی نویسندگان در مجمع عمومی بیشترین رأی را به کسی دادند، باید دید به سیاسی بودن او رأی داده‌اند یا به اعتبار کار نویسندگی و شناخت حرفه‌ای که از او داشتند رأی داده‌اند.

من فکر می‌کنم وقتی ما اصول و قواعد جامعه مدنی را می‌پذیریم، باید احترام به رأی اکثریت را نیز بپذیریم. بنابراین حتی اگر آن رأی سیاسی بوده باشد، باید به نویسنده‌ها و رأی دهندگان ایراد بگیرید نه به انجمن. ما برای جدا کردن انجمن از سیاست، پای اساسنامه ایستاده‌ایم و تا این لحظه هیچ حرکت سیاسی هم انجام نداده‌ایم و بنا هم نداریم که حرکت‌های سیاسی انجام دهیم. ما گمان می‌کنیم که برای نویسندگان کودک و نوجوان سرودن شعر، نوشتن داستان و نگارش نقد و پژوهش، مهمترین سیاست عالم و ضروری‌ترین نیاز امروز است.

● مسئله اینجاست که هیئت مؤسس هم سیاسی است. گفته می‌شود این شکل خیلی پنهانی شکل گرفت و یکدفعه فراخوانی شد

- این حرف را قبول ندارم، چون ترکیب هیئت مؤسس نشان می‌داد که افرادی با دیدگاه‌های گوناگون سیاسی در آن مجموعه بودند، اما همه آن‌ها منهای دیدگاه سیاسی‌شان در جلسات هیئت مؤسس شرکت می‌کردند و در مجموع هم بعید می‌دانم کسی ترکیب هیئت مؤسس را ترکیبی سیاسی بداند.

داوری جشنواره مطبوعات، انتخاب ۲۰ نویسنده برتر کودک و نوجوان در ۲۰ سال اخیر و بزرگداشت «مهدی آذریزدی» از برنامه‌های کمیته فرهنگی انجمن است

برسند و اساسنامه‌ای را آماده و اعلام کنند و دوم این که کار را به عهده خود نویسنده‌ها بگذارند و بگویند هیئت مؤسس این کبریت را زد و آتش را روشن کرد، حالا شما به تشخیص خودتان آتش را برپا دارید یا خاموش کنید. ما این راه دوم را انتخاب کردیم. یعنی نزدیک ترین افرادی را که تنوع افکار نسبی هم داشتند و می توانستند سریعتر به نتیجه برسند دور هم جمع کردیم.

البته ما از راه اول هم تا آنجا که به سرعت حرکت و اصل کار لطمه نزنند، پیش رفتیم و اصراری نبود که از روز اول بگوییم این دایره هیئت مؤسس است و هیچ کس حق نزدیک شدن به آن را ندارد.

برای این منظور تا آنجا که من مطلعم از افراد مختلفی که شأن ایشان ایجاب می کرد در جمع هیئت مؤسس حضور داشته باشند دعوت شد. البته برخی از این دوستان تمایلی برای پیوستن به این کار نداشتند و برخی دیگر گفتند می خواهند به کارهای شخصی شان برسند. در هر صورت دعوت از جانب ما انجام شد، ولی هر یک به دلیلی نیامدند. یکی فرصت نداشت، دیگری اعتقادی به این کار نداشت و شخص دیگری که هم اعتقاد داشت و هم فرصت، گفت، همین هیئت را قبول دارم. هر وقت اعلام کردید برای عضویت می آیم.

● پس به این ترتیب شما راه دوم را انتخاب کردید - بله ما عوارض کار و فواید آن را سنجیدیم و در نهایت راه مفیدتر را انتخاب کردیم. چون نمی خواستیم کار تعطیل شود.

تاکنون هم ۸۰ الی ۸۵ درصد نویسندگان فعال در عرصه ادبیات کودک و نوجوان، عضو انجمن شده‌اند و همین برای ما موفقیتی نسبی به حساب می آید.

● اشاره کردید که ۸۰ درصد نویسندگان عضو انجمن هستند. فکر می کنم قبل از تشکیل هیئت مدیره ۱۴۰ نفر به عضویت انجمن درآمده بودند و بعد از آن فقط ۳۰ نفر به اعضا اضافه شدند گویا دیگر اصراری برای عضو شدن بقیه نداشته‌اید یا توجه به این که هر نویسنده‌ای که یک کتاب داشته باشد می تواند به عضویت انجمن در آید، به نظر می رسد که بسیاری از نویسندگان دیگر در سطح کشور می توانند عضو شوند اما شما تبلیغات خیلی وسیعی برای جلب همه نداشته‌اید قصد ندارید گسترده تر عمل کنید.

- این ۱۷۰ نفر یک رقم واقعی از افرادی است که پرونده‌هایشان در دبیرخانه ما موجود است و همگی به طور مشخص آثار ادبی و کتاب تولید کرده‌اند. بنابر اطلاعات موجود، حداکثر ۱۸۰ تا ۱۹۰ نویسنده کودک و نوجوان در کشور داریم. البته ما تعداد را ۲۰۰ نفر فرض کرده‌ایم و اگر این طور باشد، تنها ۳۰ نفر عضو انجمن نشده‌اند که در این بین چهره‌های برجسته هم وجود دارد. فکر می کنم تعداد کسانی که شرایط لازم برای

عضویت را داشته باشند، ولی از جریان مطلع نباشند کم است البته قبول دارم که هیچ کار تبلیغی برای معرفی انجمن صورت نگرفته است، چون از ابتدا تا به حال، تمام تلاش ما صرف یافتن محلی برای استقرار انجمن شده است. امیدواریم این مشکل به زودی حل شود و بتوانیم جلسات هفتگی و ماهانه را به طور منظم برگزار کنیم.

● صحبت دیگری هم مطرح شده بود، مبنی بر اینکه باید یک کانون نویسندگان داشته باشیم و لزومی ندارد «کودک» را از «بزرگسال» جدا کنیم. نظر شما چیست؟

- این حرف درست مثل آن است که بگوییم ما کانون پرورش فکری، شورای کتاب کودک و انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و امثالهم نمی خواهیم، چون مراکز مشابهی برای بزرگسالان داریم و نباید اینها از هم جدا شوند. ولی من معتقدم شورای کتاب کودک و بقیه این مراکز که گفتیم باید تأسیس می شدند، چون اصولاً نمی شود کتاب کودک و بزرگسال و دنیای بچه‌ها و بزرگترها را با هم ادغام کرد. باید در نظر داشت مخاطب ما، مسائل ما و پدیدآورندگان آثار در این دو حیطه با هم متفاوت‌اند.

در حال حاضر که تمام حرکت‌های فرهنگی به سمت تخصصی شدن است، ما نباید یکی را قربانی دیگری کنیم. انجمن نویسندگان کودک و نوجوان مسائل، دغدغه‌ها، وظایف، اعضا، مخاطبان و اهداف خاص خود را داراست و کانون نویسندگان هم همین طور. هر دو می توانند بدون آنکه مزاحم یکدیگر باشند و جای یکدیگر را تنگ کنند، به شکوفایی کتاب و فرهنگ و ادبیات کمک کنند.

● از کمیته‌های انجمن بگویید. چه کمیته‌هایی تاکنون تشکیل شده‌اند و چه برنامه‌هایی را قرار است دنبال کنند؟ - انجمن پنج کمیته دارد که شامل کمیته روابط عمومی و انتشارات، کمیته رفاه، کمیته تأمین درآمد، کمیته فرهنگی و کمیته حقوقی است. این کمیته‌ها زیر نظر دبیر انجمن فعالیت می کنند و قرار است برنامه‌های این انجمن از سوی کمیته‌ها به هیئت مدیره پیشنهاد شود تا پس از تصویب، توسط خود کمیته‌ها به اجرا در آید. بسی شک نویسندگان نیز با توجه به توانمندی‌هایشان می توانند به هر یک از کمیته‌ها کمک کنند.

البته بعضی برنامه‌ها مثل بیمه نویسندگان عضو انجمن، صندوق رفاه یا امکان تخصیص سهمیه‌های رفاهی برای مراکز سیاحتی و هتل‌ها که از قبل طراحی شده بود، در دست پیگیری است. همچنین طراحی فرم واحد (یونیفرم) برای قرارداد در دست انجام است تا به این وسیله مشکل نویسندگان در ارتباط با چاپ آثار و

حقوقشان تا حدود زیادی حل شود.

سایر کمیته‌ها هم فعالیت‌های خاص خود را دارند. برای مثال کمیته حقوقی موظف است هم مشاوره حقوقی در زمینه مسائل حرفه‌ای به نویسندگان بدهد و هم راهکارهایی را برای چگونگی برخورد‌های حقوقی با ناشران، دولت و مراکز دیگر برای نویسندگان ارائه کند.

● برنامه‌های کمیته فرهنگی چه مواردی را شامل می‌شود؟

- برای مثال داوری جشنواره مطبوعات که انجمن در آن دخیل است از برنامه‌های این کمیته است. با این کار هم منبع درآمدی برای انجمن به وجود می آید و هم یک سری از نویسندگان می توانند توانمندی‌های فکری و فرهنگی خود را عرضه و در قبال آن حق‌الزحمه مناسبی دریافت کنند. برنامه دیگر کمیته فرهنگی انتخاب ۲۰ نویسنده برتر کودک و نوجوان در ۲۰ سال اخیر است. این کار علاوه بر اینکه زمینه‌ای می شود برای تشویق نویسندگان، از سوی دیگر، تمام نویسندگان کودک و نوجوان را در فرایند داوری درگیر می کند.

همچنین برنامه بزرگداشت «مهدی آذریزدی» از دیگر برنامه‌های این کمیته است که در اواخر تابستان یا اوایل مهرماه برگزار خواهد شد، چون معتقدیم باید از پیشکسوتان ادبیات کودک تجلیل کرد.

● در کمیته انتشارات آیا قرار است کار چاپ کتاب داشته باشید؟

- خیر. قرار نیست رقیب ناشران بشویم، بلکه قرار است اطلاع‌رسانی برای نویسندگان داشته باشیم و این کار با انتشار خبرنامه داخلی و همچنین خبرنامه قابل عرضه در سطح گسترده انجام می شود. البته در صورتی که هیئت مدیره تصویب کند و مشکل اقتصادی هم وجود نداشته باشد، قصد داریم در زمینه ادبیات کودک و نوجوان کارهای پژوهشی انجام دهیم و به تنهایی یا با مشارکت مراکز دیگر، کارهای پژوهشی را برای استفاده نویسندگان منتشر کنیم. در واقع مخاطب ما نویسندگان نوجوان، جوان، و بزرگسالانی هستند که در حیطه کودک و نوجوان کار می کنند.

● آقای «عموزاده» اگر شما یکی از آن افرادی بودید که نسبت به این انجمن تردید دارند، فکر می کنید با این صحبت تردیدتان رفع می‌شود؟

- من فکر می کنم شک و شبهه‌ها بر دو گونه‌اند؛ یک سری از شک و شبهه‌ها روحی هستند، یعنی قلباً و از نظر حسی کسی نمی تواند مسئله‌ای را بپذیرد که در این مورد هرچقدر هم دلیل بیاورید استدلال کنید، بی فایده است. ولی برخی از این شبهات در اثر یک سری برداشت‌ها و به طور منطقی به وجود آمده است که گمان می کنم با این توضیحات باید حل شده باشند.